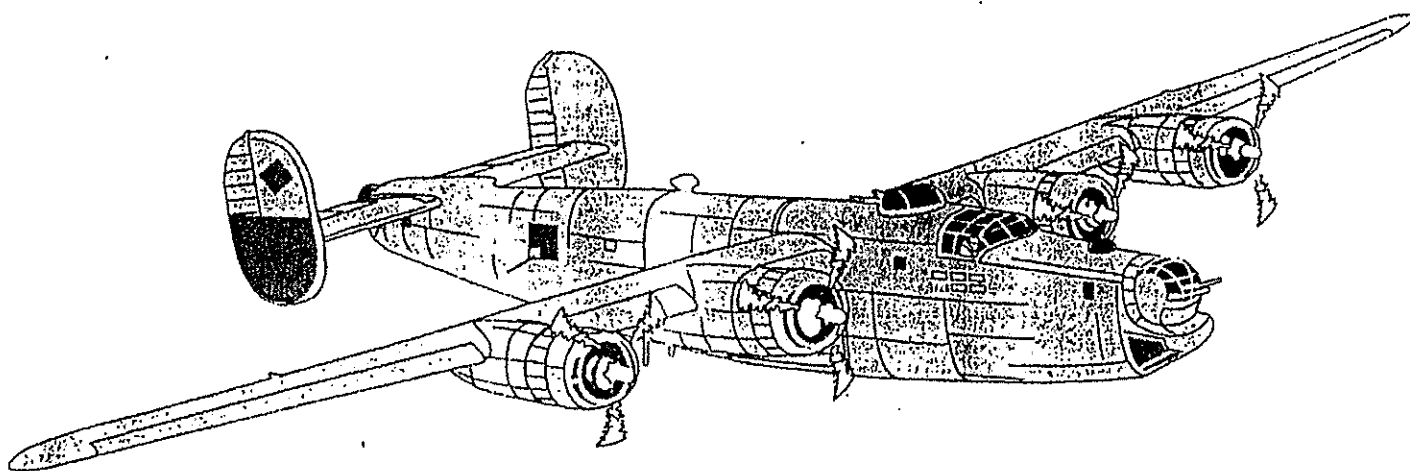

PAMĚTNÍ LIST

při příležitosti pietního shromáždění
k 55. výročí tragické havárie amerických letců na teplicku

Teplice 24. července 1999

MUKOV

21. ČERVENEC

ROKU 1944

Mukov 21. července 1944

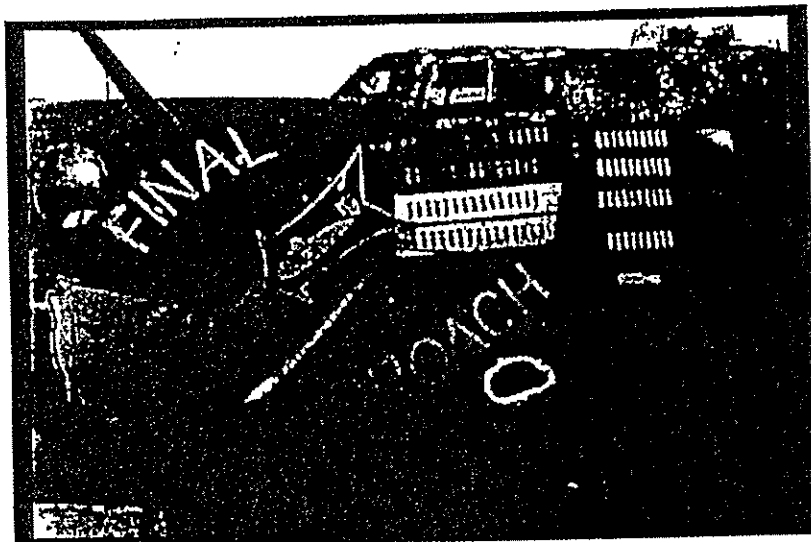
Dne 21. července 1944, při druhém náletu na chemický koncern STW v Záluží u Mostu – Maltheuren, který provedly těžké čtyřmotorové bombardéry 15. letecké armády USA ze základen v jižní Itálii, došlo celkem ke čtyřem sestřelům, na kterých se podílela německá protiletadlová obrana, tzv. flak.

Nad Teplicemi inkasoval zásah B-24G Liberator od 456. bombardovací skupiny (Porky, 42-7830), který se následně srazil s Liberátorem B-24H (Judy Ann, 42-64501). Oba stroje se zřítili do obytné části města. Z obou osádek se vždy zachránili pouze dva letci. Ostatní buď zahynuli v troskách zasažených strojů, nebo se stali obětmi lynče ze strany německého obyvatelstva. V okolí Teplic inkasoval smrtelný zásah také další Liberator B-24G, a to od 454. bombardovací skupiny. Jednalo se o stroj Final Approach (42-78432), jehož pilotem byl 2/Lt Leo Polinsky. Letoun se zřítil poblíž obce Mukov, nedaleko Bíliny. V jeho troskách našli smrt tři letci. Pilot Polinsky, 2/Lt Robert Finley a Sgt Rtunis Gaalswyk. Ostatní zachránilo padákové hedvábí a stali se válenými zajatci.

O zřícení stroje informuje hlášení policejní stanice z června roku 1946, v něm se píše, že v poledních hodinách došlo k havárii velkého amerického bombardovacího letadla: „Pod troskami našli smrt tři letci. Osádka byla desetičlenná. Sedm letců se zachránilo seskokem na padáku a byli zajati. Mrtví byli pohřbeni francouzskými zajatci, kteří pracovali ve dvoře Hetově pod dozorem vojenského velitelství. Blíže údaje, případně rodná jména jsou neznáma. Jediný přímý svědek této havárie byl hajný Herkloc, který se však ihned po revoluci zastřelil. Jiných svědků nebylo.“ Třikrát poměrně stručný poválečný spis, který navíc obsahuje přesný plánec hrobů tří padlých amerických letců. Ostatky trojice letců byly exhumovány v roce 1946 a převezeny na hřbitov spojeneckých vojáků ve Francii.

Posádka sestřeleného letounu B-24 Final Approach, který se zřítil u Mukova.

Osádka letounu B-24 Final Approach, který se dne 21. července 1944 zřítíl nedaleko obce Mukov na Bílinsku:

2/Lt Leo Polinsky – KIA
 1/Lt Robert Finley – KIA
 2/Lt Eben Tilman – POW/RTD
 2/Lt Charles Denbo – POW/RTD
 Sgt Tunis Gaalswyk – KIA
 Sgt Martin S. Kerby – POW/RTD
 Sgt Colby Davis – POW/RTD
 Sgt J. Middleton – POW/RTD
 Sgt P. Maudin – POW/RTD
 Sgt W. Long – POW/RTD

Osádka byla ze stavu 454. bombardovací skupiny, 736. bombardovací squadrony, 15. letecké armády USA.

Pomníček, který připomíná válečnou tragédii tří amerických letců byl na návsi v Mukově zásluhou členů Severočeského leteckého archivu z Teplic odhalen v roce 1999.

VIA Praha - 1. světová letecká válka

číslo 8

Ter. 1. 296 - Račovice

Dopis č. 1. 2965 / 1945 ze 4. 6. 1946

SM VV Račovice (obec Svlina) → VVO Praha

Věsta, že v měsíci červnu nebo červenci v poledních hodinách poč. 1944 bylo při nletu na Most potkáno jedno velké americké bombardovací letadlo, které se střetlo v lese na úpatí v návrhu železnižské hroby. Pod troskami letadla našli smrt 3 letci. Posádka letadla byla desetičlenná. Sedm letců se zachránilo seskokem padáku a byli zajati.

V průběhu byl zjištěn velitel eskadry buď podplukovník nebo plukovník FINKIN nebo FINKEIN. Jména a hodnost druhého letce nebyla vůbec zjištěna a třetí letec byl ještě mladý, křesťan jménem M. Mrtví byli pohřbeni francouzskými zajatci, kteří pracovali ve dvoře Hstovů pod dozorem vojenského velitelství.

Blíže údaje případně jejich rodná jména jsou zde neznámá. Jediný příčný svědek této havárie byl hajný Berklec, který se však ihned po revoluci zastiňalil a jiných svědků nebylo.

Návrtek 3 hrobů amerických válečných letců připojuji.

Vedením stanice pověřen :
podpis nečitelný

Příloha : návrtek

VHA Praha - fond Letecká válka

karton 8

Tnr. č.896 - Radovesice

Dopis č.j. 1285 / 1946 ze 4.6.1946

SNB VS Radovesice (okres Bílina) - MNO Praha

Hlásím, že v měsíci červnu nebo červenci v poledních hodinách roku 1944 bylo při náletu na Most poškozeno jedno velké americké bombardovací letadlo, které se zřítilo v lese na místě v náčtrtku označenými hroby. Pod troskami letadla našli smrt 3 letci. Posádka letadla byla desetičlenná. Sedm letců se zachránilo seskokem padáku a byli zajati.

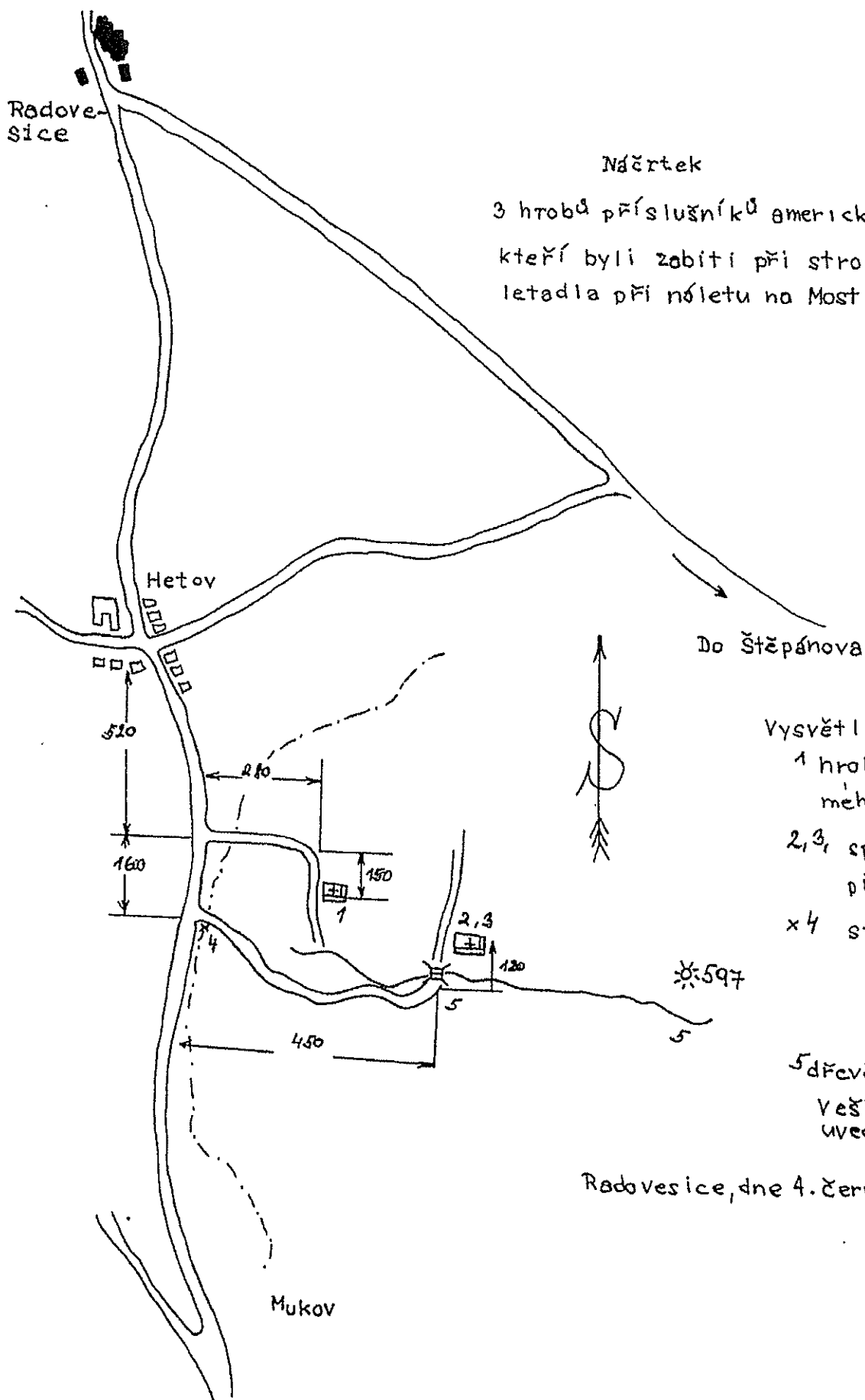
V mrtvém byl zjištěn velitel eskadry buď podplukovník nebo plukovník FINTEIN nebo FINLEIN. Jméno a hodnost druhého letce nebyla vůbec zjištěna a třetí letec byl ještě mladý, křesťním jménem LEO. Mrtví byli pohřbeni francouzskými zajatci, kteří pracovali ve dvoře Hetově pod dozorem vojenského velitelství.

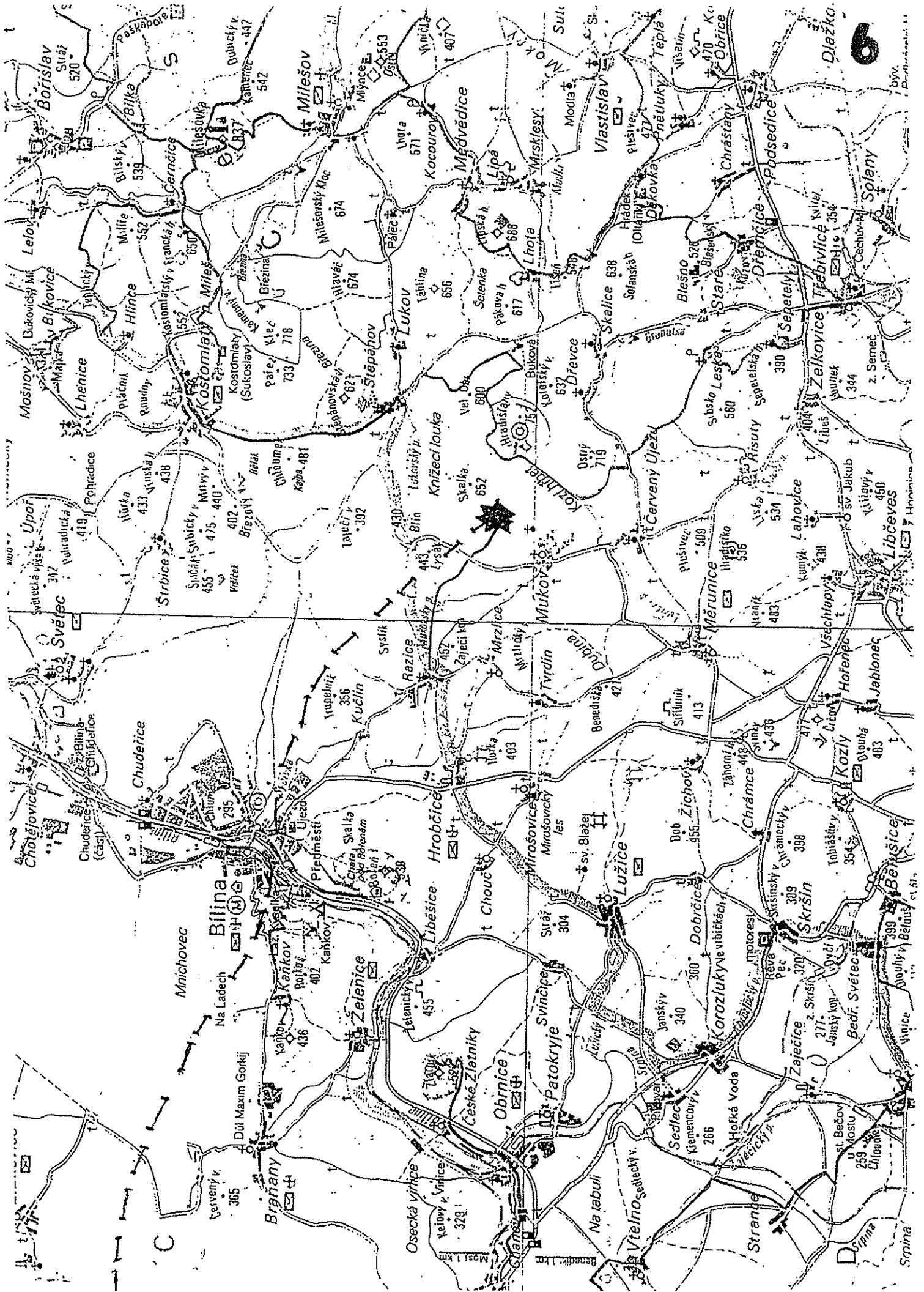
Bližší údaje případně jejich rodná jména jsou zde neznámá. Jediný přímý svědek této havarie byl hajný Herkloc, který se však ihned po revoluci zastřelil a jiných svědků nebylo.

Náčtrtek 3 hrobů amerických válečných letců připojuji.

Vedením stanice pověřen :
podpis nečitelný

Příloha : náčtrtek

21. 7. 44 Mostov (okr. Teplice)

fila E-248 42-78432 "Final Approach"

15/454/736 2/Lt Leon H. Pajinski zabit

F/O Eben H. Tillman zabit

2/Lt Charles Deambo zabit

1/Sgt Tunis Galswyl zabit

1/Sgt Robert D. Finley zabit

1/Sgt Lee R. Maulding zabit

1/Sgt Marlin S. Kerby zabit

3/Sgt Richard W. Long zabit

6/Sgt Deloy A. Davis

6/Sgt Milton L. Middleton zabit

1/Lt Sidney H. Froche zabit

2/Lt Roy S. Dubs zabit

2/Lt James J. Dunton zabit

3/Sgt Robert M. Gainer zabit

1/Sgt Edward K. Brown zabit

3/Sgt Andrew R. Seyth zabit

3/Sgt Arthur P. Arseneaux zabit

3/Sgt Carl Eruck zabit

5/Sgt George S. Youngquist zabit

POB, nekteri zabitých příslušníků osobly byli převážně podle seznamu zabitých v Teplicích

21. 7. 44 Teplice (okr. Teplice)

zabit E-248 42-46591 "Judy Ann"

15/456/744 2/Lt Sumner Elms zabit

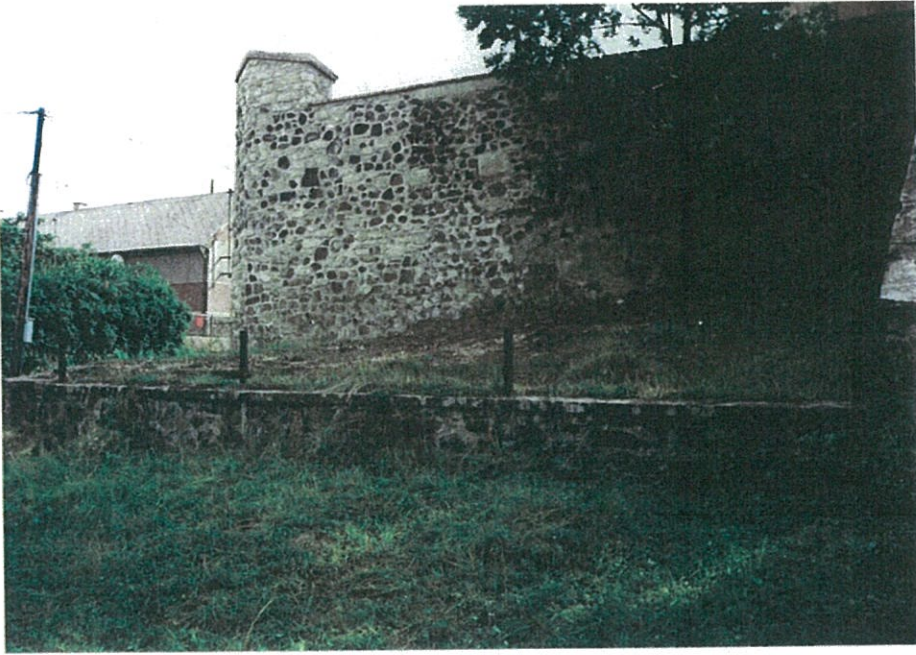
F/O James N. Ringwald zabit

2/Lt John V. Thiele zabit

3/Sgt George S. Powell zabit

3/Sgt Lee A. Powell zabit

Handwritten signature: J. A. Powell

8

9

10

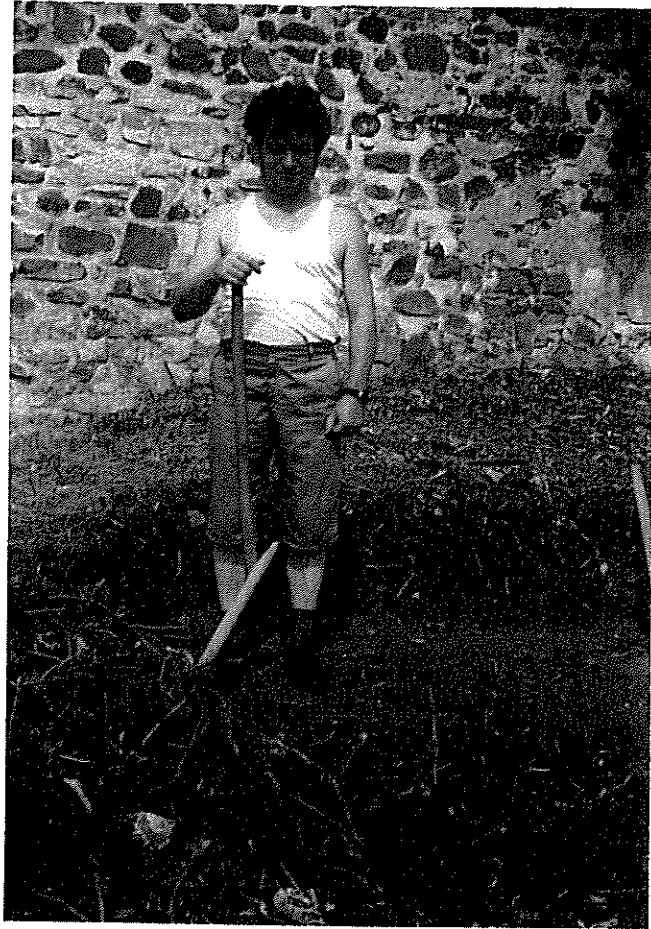
11

12

13

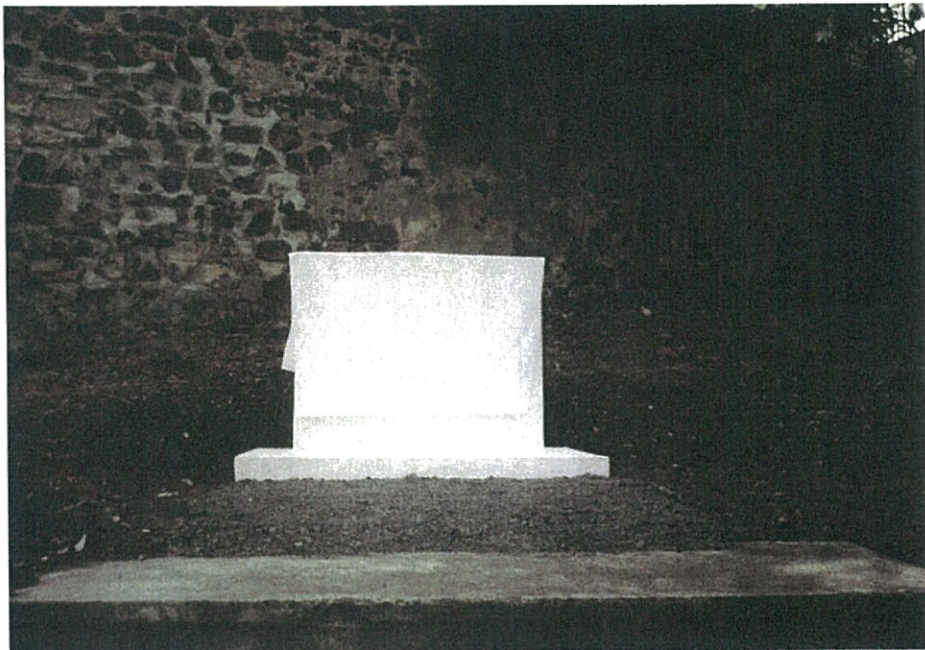
14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

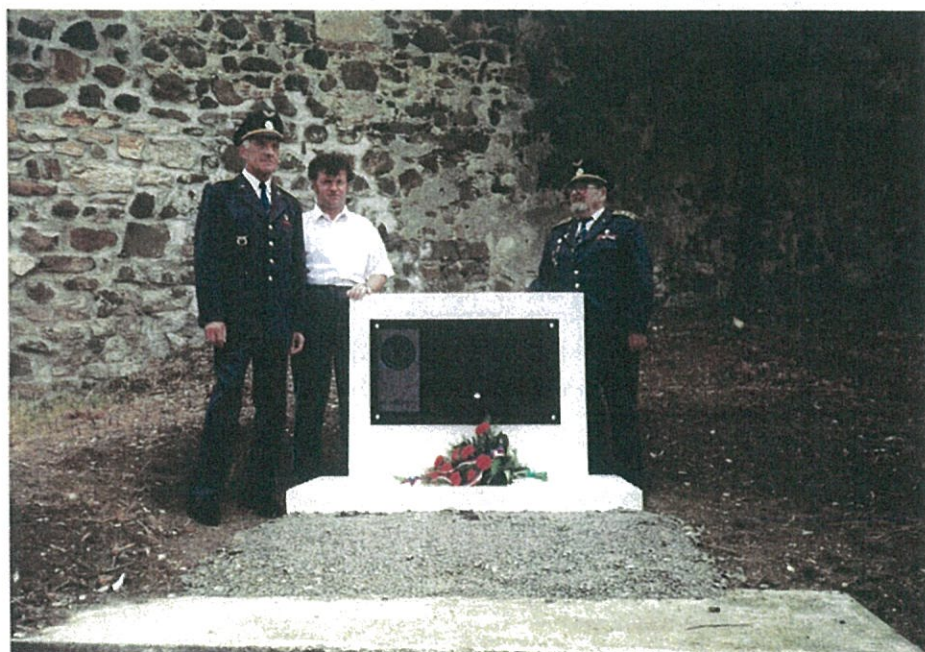

25

26

27

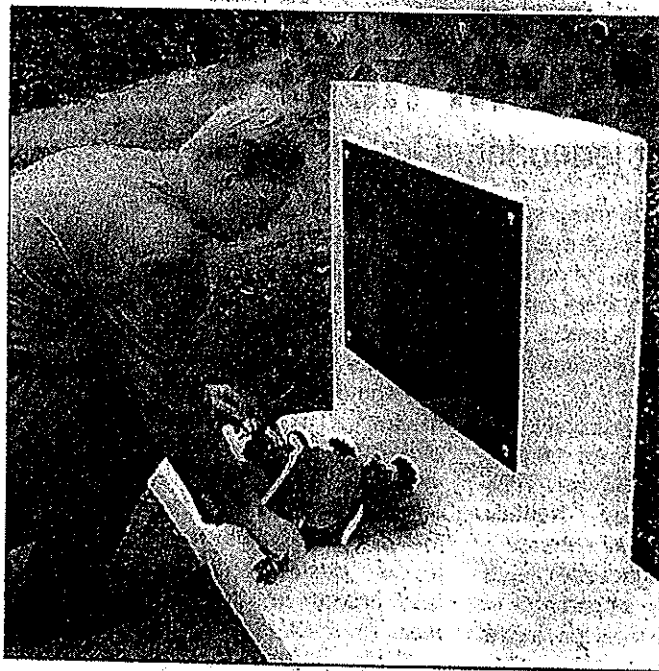
V obci odhalen pomníček památce letců Liberátoru

VZPOMÍNKOVÝ AKT / Poblíž obce Mukov zahynuli za války tři američtí letci

MUKOV - Pomníček památce americkým letcům byl včera dopoledne při vzpomínkovém pietním aktu odhalen v Mukově. Vybudován byl péčí Severočeského leteckého archivu a obce Hrobčice. Odhalení se zúčastnili veteráni II. světové války, starostka obce Hrobčice Božena Zemanová a další představitelé samosprávy z okolních obcí a města Bíliny.

Pomníček umístěný u hřbitovní zdi a místního kostela bude navždy připomínat obyvatelům obce a okolí událost

z 21. července 1944. Tehdy v prostoru obcí Radovesice a Mukov havaroval po předchozím zasažení německým flakem bombardér typu B-24 Liberátor s výrobním číslem 42 - 78432 jménem "FINAL APPROBACH". Patřil do stavu patnácté letecké armády USA. Z desetičlenné posádky zahynuli na místě tři letci, jejichž jména jsou na pomníčku vyryta. "Obec celé pietní místo ještě doupraví a o pomníček bude pečovat," uvedla pro Deník Bohemia starostka Božena Zemanová. ta

Účastníci položili k pomníku květiny.

Foto DB: ZDENĚK TRAXLER

O b s a h :

1. Stručná zpráva o události ze dne 21.7.1944 v prostoru obce Mukov, včetně fotografie osádky zasaženého B-24,
2. Fotografie a seznam osádky zasaženého B-24,
3. Kopie písemné zprávy o události ze dne 21.7.1944 z policejní stanice v bývalé obci Radovesice,
4. Přepsaný text výše uvedené zprávy - lépe čitelný,
5. Náčrtek místa hrobů amerických letců, kteří zahynuli v troskách letounu,
6. Mapa předpokládaného letu zasaženého stroje B-24 a jeho dopad v prostoru katastru obce Mukov,
7. Záznam z protokolu a seznamu osádek strojů sestřelených dne 21.7.1944 v prostoru Mukova a Teplíc,
8. Předpokládané místo stavby pomníčku u kostelní zdi na návsi obce Mukov,
9. Detailní pohled na místo pro stavbu pomníčku,
10. Prvý výkop základů desky pomníčku,
11. Výkopové práce včetně terenních úprav podloží základové desky budoucího pomníčku,
12. Názorná ukázka obtížnosti výkopových prací včetně kamenného podloží základů desky,
13. Chvilka odpočinku s konečnou úpravou pro instakování a vybetonování základové desky pomníčku,
14. Realizátor a stavitel v jedné osobě-náročnost výkopových prací-poškozené náčiní-zlomená násada lopaty,
15. Vlastní vybetonovaná základová deska budoucího pomníčku,
16. Výstavba vlastního tělesa pomníčku-syn stavitele Venda,
17. Hotový pomníček před vlastním odhalením, dne 21.7.1999,
18. Na snímku v modrém obleku prezident SLA pan Jaroslav Žampach, v bílém saku pan Ing. Čestmír DUDA starosta města Bíliny se starostkou obce Hrobčice paní Boženu ZEMANOVOU,
19. Projev o významu a události, která vedla k vybudování a odhalení pomníčku-projev pan Jaroslav Žampach a hosté,
20. Pohled na přítomné hosty včetně obyvatel obce Mukov,
21. Pohled na přítomné z boku strany pomníčku,
22. Vlastní pomníček těsně po odhalení,
23. Detailní pohled včetně náhrobní desky odhaleného pomníčku,
24. Pohled na členy SLA - z levé strany pan Plk. v.v. Jiří Novotný, pan Mgr. Josef Turek a Plk. v.v. Ota Výhonský,
25. Ten týž pohled po odhalení a poklonění se památce padlým am. letcům,
26. Skupinová fotografie členů SLA a to zleva pan E.Beneš, Plk. v.v. Jiří Novotný, pan Mgr. Josef Turek, pan Jaroslav Žampach a Plk. v.v. Oto Výhonský,

27. Realizátor a stavitel v jedné osobě v bílé košili pan Václav Vadlejch, se členy SLA zleva Plk. v.v. Jiří Novotný a Plk.v.v. Oto Výhonský,
28. Článek a fotografie pokládání květin u odhaleného pomníčku pokládá člen SLA pan Mgr. Josef Turek, Deník Směr-Teplice,

- květen - červen 1999 - p. Vadlejch informoval zástupce obce Hrobčice, včetně p. starostku obce Boženu Zemanovou o záměru SLA Teplice vybudovat na návsi obce Mukov pomníček americkým letcům, kteří dne 21.7.1944 zahynuli v prostoru obce Mukov a Hetov,
- červen 1999 - přiděleno místo k výstavbě uvedeného pomníčku,
- 10. července 1999 v 08.00 hod. výkop pro základy desky pod vlastní těleso pomníčku - viz. fotodokumentace, základy a terénní úpravy si vyžádaly přemístění cca 2 m³ zeminy,
- 12. července 1999 - výstavba pomníčku, realizace p. Vadlejcha a jeho syna Václava,
- 19. července 1999 ukončena výstavba - náklady na výstavbu představovaly cca 2.500,- Kč na materialu,
- základová deska byla vyhotovena z železobetonu přímo na místě, mározměry-
d.- 151 cm,
š.- 75 cm,
v.- 15 cm,
- na tuto základovou desku byla vystavena pomníková deska pro instalaci skleněné desky s událostmi v 21.7.1944,
- deska byla vystavěna z cihel, dále omítnuta naštukovaná vápenným štukem a později natřena bílou fasádní barvou,
- rozměry -
d.- 112 cm,
š.- 18 cm,
v.- 88 cm,
- skleněná deska byla vyrobena z černého lisovaného skla, obsah událostí z 21.7.1944 byl vypískován
- rozměry -
d.- 90 cm,
š.- 0,5 cm,
v.- 50 cm
- 23. července 1999 v 10.00 hod - slavnostní odhalení pomníčku,
- provedla p. starostka obce Hrobčice Božena Zemanová a starosta města Bíliny p. Ing. Čestmír Duda,
- březen - květen 2000 - úprava a zatravnění okolí pomníčku a výsadba okrasných dřevin a květin, náklady cca 500,- Kč, z rozpočtu obce Hrobčice,

- 2001 - 2004 - běžná údržba zeleně a udržování okrasných dřevin u pomníčku, realizace obce Hrobčice,

- květen - červen 2005 oprava opěrné zdi, oprava schodiště a položení terasové dlažby na schodiště a před prostor pomníčku, obnova zeleně, okrasné dřeviny a květiny,
  - náklady cca 5.000,- Kč z rozpočtu obce Hrobčice,

- červen 2006
  - instalace vlajkových stožárů, včetně zakoupených státních vlajek USA a ČR,
  - dar veterána 2. svět války p. Leslie Latse z veter. klubu 8. let. armády USAAF z 30~~W~~3 BG, který byl sestřelen 17.4.1945 se svojí B-17 v prostoru obce Libkovic při náletu na Drážďany
  - jedná se o vlajku amerického válečného letectva,

  - vlajkové stožáry jsou 3 m vysoké usazené v U profilech na otočných čepech- aby se mohla vlajka zavěsit, jsou usazené v betonových blocích o rozměrech
30 x 30 x 60 cm a zapoštěné do hloubky 40 cm v zemi
  - celkem je tu po třech stožárech,

Celkové náklady v Kč, . - 1999 - 2006,

Skleněná deska o události z 21.7.1944 - 6.500,- Kč

- SLA Teplice - 3.500,- Kč,
- MÚ Bílina - 3.000,- Kč,
- Vadlejš - 4.500,- Kč, není započítaná práce
  - a náklady na PHM jedna cesta 28 km,-

- OÚ Hrobčice - 6.000,- Kč,